

C163 – ECO15

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

19 april 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over het bundelen van de Vlaamse, federale en Europese regelgeving rond sociale economie	1
Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de subsidiëring van het modeproject Wintage	2
Vraag om uitleg van de heer Jan Peumans tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het Actieplan Werkloosheidsvallen	5
Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het toenemende aantal anderstalige werklozen in Halle-Vilvoorde	9
Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de invoering van het federale diversiteitslabel in het perspectief van de reeds bestaande Vlaamse diversiteitsplannen	14

Voorzitter: mevrouw Trees Merckx-Van Goey

Vraag om uitleg van mevrouw Caroline Gennez tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over het bundelen van de Vlaamse, federale en Europese regelgeving rond sociale economie

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb een heel simpele vraag over een nogal complexe materie. Gelukkig maar is de sector van de sociale economie in volle expansie. We steunen die evolutie ten volle, maar op het terrein merken we groeipijnen op die de verbreding van de sector belemmeren. Het gaat om een bevoegdheidsdomein met uitlopers op heel veel niveaus, Vlaams, federaal en Europees, en dus bevindt ook de regelgeving zich op verschillende niveaus. Voor een leek, maar ook voor een ondernemer of een lokaal bestuur is het niet altijd evident om door de bomen het bos te zien.

Ik kan spreken vanuit mijn ervaring als lokaal bestuurder. Gelukkig zijn er heel wat lokale besturen die het belang van de sociale economie inzien bij het voeren van een effectief sociaal beleid in hun stad of gemeente. Ze werken met masterplannen – om het met een mode-woord te zeggen – om de sociale economie zelf te coördineren op het lokale vlak. We merken dat de reguliere bedrijfswereld, maar ook tal van non-profitorganisaties die interesse hebben voor het inschakelen van kansengroepen op de arbeidsmarkt, terughoudend zijn omdat ze de regelgeving te complex vinden en vaak het gevoel hebben dat een maatregel van het ene niveau de maatregelen van het andere niveau doorkruist of ondergraaft. Zo iets is natuurlijk niet bevorderlijk voor de mensen uit kansengroepen om werkervaring op te doen, noch inzake de planlasten die aan de organisaties en besturen worden opgelegd, noch voor de doorstroom van kansengroepen vanuit de lokale overheid of het OCMW naar het reguliere economische circuit.

In Mechelen hebben we een rondvraag gedaan. Ongeveer 20 procent van de reguliere ondernemers zegt echt een beroep te willen doen op de sociale economie als invoegafdeling of invoegbedrijf, maar omwille van de complexiteit kunnen ze hun personeelsdienst of zelfs, in uitbesteding, de sociale secretariaten niet overtuigen om in te tekenen voor een maatregel van sociale economie.

Mevrouw de minister, mijn vraag is dus heel concreet en simpel. Ziet u een mogelijkheid om samen met de verschillende beleidsmakers en hun administratie een soort

van samenwerkingsverband op te zetten zodat alle informatie over de meest uiteenlopende vormen van sociale tewerkstelling wordt gebundeld, stelselmatig wordt geüpdatet en op een transparante en eenvoudige manier ter beschikking wordt gesteld van alle geïnteresseerden, potentiële werkgevers en werknemers, bijvoorbeeld via een nieuwe website of een ander communicatiekanaal? Ik meen dat een website het meest toegankelijke kanaal is.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik sluit me aan bij de vraag van mevrouw Gennez, want ik heb al meerdere keren gezegd hoe ingewikkeld de materie is en dat alleen de happy few erin hun weg vinden. De promotoren die nu dossiers indienen, moeten bijna subsidiologen zijn om hun project tot een goed einde te kunnen brengen.

Ik dacht dat er nu een oplossing was: het frontoffice van de departementen werkgelegenheid. Het zou ideaal zijn om daar aansluiting bij te vinden met de mogelijkheden inzake projecten van sociale economie en inzake de voorwaarden voor tewerkstelling. Ik veronderstel dat dit denkspoor zal worden bekeken. Het zou een stap vooruit zijn indien de bestaande maatregelen worden geïntegreerd. Ook op het vlak van transparantie, eenduidigheid en administratieve vereenvoudiging zou het een grote verbetering zijn.

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Gennez, ik heb goed nieuws. Het gebeurt niet vaak dat ik een vraag kan beantwoorden door te zeggen dat alles eigenlijk al in orde is, dat we er volop mee bezig zijn. In dit geval is dat wel zo.

Ik verwijs naar het initiatief dat werd genomen door de vijf ministers van Werk van het hele land. Ze hebben het Front Office Tewerkstellingsmaatregelen geopend. Het is een webapplicatie die voor Vlaanderen te raadplegen is via werk.be of vdab.be. De webapplicatie bundelt alle tewerkstellingsbevorderende maatregelen op federaal en gewestelijk niveau. Ook de maatregelen in het kader van de sociale economie krijgen een duidelijke plaats. Ik denk in eerste instantie aan de invoegmaatregel, de tewerkstelling in het kader van de lokale diensteneconomie en de sociale inschakelingseconomie, of SINE, en de beschutte en de sociale werkplaatsen.

Om de tewerkstelling van kansengroepen nog extra te ondersteunen is het mogelijk om op de startpagina van

het Front Office direct een keuze te maken per kansengroep. De ontwikkeling van het Front Office is het resultaat van een nauwe samenwerking tussen de verschillende federale en gewestelijke instellingen. Voor Vlaanderen zijn dat het departement Werk en Sociale Economie, het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie, de VDAB en SYNTRA Vlaanderen.

In fase 1, die heel recent is begonnen, op 20 maart 2007, kan elke gebruiker op basis van precieze criteria de maatregelen selecteren die van toepassing zijn in zijn concrete situatie. De databank bevat momenteel reeds 90 tewerkstellingsbevorderende maatregelen voor heel het land – dat is nogal choquerend. Daarvan zijn er 23 rechtstreeks van het Vlaamse Gewest. Daar zitten initiatieven voor sociale economie in. Samen met de federale initiatieven zijn er 66 toepasbaar voor organisaties en werzoekenden in Vlaanderen. Elke maatregel wordt getoond via een overzichtelijke fiche met gedetailleerde informatie over voorwaarden, voordelen, juridisch kader en de aanvraagprocedure.

De werkgever of werkzoekende kan maatregelen opzoeken op basis van verschillende criteria: per doelgroep, regio of trefwoord. De werkgever beschikt over vier bijkomende criteria: type werkgever, werkgeverscategorie, type tewerkstelling en erkenningslabel.

De werkzoekende kan zoeken op zes criteria: doelgroep, type overeenkomst, leeftijd, regio van tewerkstelling, huidig statuut en opleidingsniveau. Nadat de gebruiker de opzoeking heeft uitgevoerd, krijgt hij of zij een lijst met maatregelen en eventueel een lijst met de laatst gewijzigde maatregelen. Hij of zij kan elke maatregel online raadplegen, afdrukken of downloaden.

In fase 2 zal een voordelencalculator worden uitgewerkt. Hiermee krijgt de gebruiker een berekening van het concrete financiële voordeel van een bepaalde maatregel die op hem van toepassing is. Daarnaast kunnen bedrijven terecht op de website MVO Vlaanderen waar zowel kleine als grote bedrijven inspiratie kunnen opdoen over MVO. Tal van goede praktijken over heel wat MVO-thema's zijn daar terug te vinden, met inbegrip van initiatieven op het vlak van de sociale economie.

Er is nog heel wat werk aan de vereenvoudiging. Ik hanteer in elk geval deze leidraad, de drie pijlers van de sociale economie en het eenheidsdecreet waar we mee bezig zijn. Het is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Voor je het weet heb je weer bijkomende eisen van de sector. Dit initiatief van de collega's van Werk is een handig middel voor werkgevers, werknemers en lokale besturen. Ieder die initiatieven ontplooit, kan nagaan welke voordelen we bieden via tewerkstellingsmaatregelen en sociale economie.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez: Ik ben blij met dit positieve antwoord. Ik was me ervan bewust dat er iets was opgestart, maar ik heb de indruk dat het nog aan bekendheid schort. Het initiatief is nog vrij jong, maar misschien is het niet onzinnig om de lokale besturen en de RESOC's rechtstreeks te informeren en te vragen om die informatie op het terrein te verspreiden. Geregeld krijgen we vragen van bedrijfsleiders en non-profitorganisaties, wat we enkel kunnen toejuichen, want dat betekent dat er interesse is voor de verschillende tewerkstellingsmaatregelen en voor de sociale economie. Maar de bekendheid is misschien nog een pijnpunt.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Ik ben vooral blij met de tweede fase. Anderhalf jaar geleden heb ik samen met mijn federale collega, mevrouw Greta D'hondt, een systeem uitgewerkt dat we hebben getoetst bij mensen van de kruispunt-databank, van de administratie enzovoort. Wij noemden dat het CPS, het carrièreplanningssysteem. Een werknemer zou dan zelf via zijn elektronische identiteitskaart toegang krijgen tot de databanken, waardoor hij zijn carrièreplanning zelf kan maken.

Als hij op een bepaald moment voor een loopbaanonderbreking wil kiezen, dan kan hij automatisch berekenen welke mogelijkheden er zijn en welke gevolgen voor de pensioenuitkering. Met dit systeem zou het niet zo moeilijk zijn voor de individuele werknemer om zijn carrière te plannen aan de hand van die databank. Die tweede fase is daartoe de perfecte weg.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de subsidiëring van het modeproject Wintage

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de minister, u hebt enkele weken geleden het project Wintage aangekondigd. Vooreerst wil ik opmerken dat we voorstander zijn. We vinden het goed dat er wordt nagedacht over manieren om sociale economie concreet voor te stellen, zeker in Antwerpen, de modestad waar het project is gestart, en om projecten te zoeken die geënt zijn op mode en het toegankelijk maken van die sector.

We hebben er echter een grote bekommernis bij: hoe u zult vermijden dat er concurrentie komt met de reguliere winkels? Verschillende mensen hebben me gecon-

tacteed met de vraag hoe u erop zult toezien dat de projecten niet concurrentievervalsend worden. Hoe zult u de marktconforme prijzen vaststellen? Hoe zit het subsidiemechanisme in elkaar? Welke middelen maakt u daarvoor vrij?

De voorzitter: De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem: Mevrouw de minister, een van de bekommernissen die in de vraag van mevrouw De Ridder naar voren komt, is de concurrentie met de reguliere sector. Die is er in vele projecten van de zogenaamde sociale economie. Enkele dagen geleden is in Brussel het fietspunt opgestart. De eerste reactie van UNIZO was dat dat concurrentie was met de reguliere economie vermits er herstellingen worden uitgevoerd.

In mijn eigen stad Vilvoorde heb ik dezelfde ondervinding. De drie projecten van sociale economie die er lopen, vormen een serieuze concurrentie voor de reguliere economie. We moeten ons daar een idee over vormen. Het is ontzettend moeilijk een project van sociale economie op te starten dat niet in concurrentie komt met de reguliere economie. Hier geldt als voorbeeld een project voor het hergebruik van stoffen.

Ik kan het voorbeeld aanhalen van een fietsenstalling aan het station in Vilvoorde die bewaakt wordt door mensen tewerkgesteld in een project van sociale economie. Dat is het perfecte voorbeeld van hoe het wel kan, zonder in concurrentie te treden met de reguliere sector. Geen enkel privé-initiatief biedt een bewaakte fietsstalling aan tegen betaling.

In dit geval is het een ander paar mouwen. Met een project dat subsidiëring krijgt en in een markt van kleding terecht komt, ontwricht u de marktregulering. U subsidiëert binnen de sector kleding die het sowieso al moeilijk heeft. Andere mensen die in de privésector dergelijke initiatieven nemen, zullen het zeer moeilijk hebben om als niet-gesubsidieerde winkel of bedrijfje te concurreren met dit project. Ik wil er nogmaals op aandringen, wat ik al ettelijke keren heb gedaan in deze commissie bij u, mevrouw de minister, om erover te waken dat wanneer u gaat subsidiëren in sociale tewerkstelling, u dat enkel zou doen bij projecten die niet concurrentieel zijn met de reguliere economie.

Hoe wilt u in de toekomst vermijden dat we naast de reguliere sector een soort parallelle economie ontwikkelen die wordt gesubsidieerd? Hoe wilt u in de toekomst vermijden dat die gesubsidieerde economie een soort staatseconomie wordt waar de privésector mee voor moeten betalen?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: We hebben enkele maanden geleden naar aanleiding van het ontwerp van

decreet over de lokale diensteneconomie een hoorzitting gehouden. Daaruit konden conclusies getrokken worden. Het betoog van UNIZO was zeer duidelijk. In tegenstelling tot enkele jaren geleden nam die organisatie een heel open houding aan ten opzichte van de gesubsidieerde lokale diensteneconomie. Het zegde dat we moesten opletten dat er geen concurrentie komt met diensten die door de markt kunnen worden aangeboden. Wil men de geloofwaardigheid van sociale economie hoog houden, dan is het heel belangrijk dat die grens nauwlettend in het oog wordt gehouden.

Mevrouw de minister, wat is de meerwaarde van dit initiatief in deze sector? Is dat een eenmalig feit of staan er nog gelijkaardige projecten in dezelfde sector op het programma? Of is het eerder een pilootproject?

Ik wil pleiten voor wat ook in de hoorzittingen naar voren kwam, met name dat we de grens nauwlettend in het oog houden. Om de filosofie van de sociale economie niet helemaal in het gedrang te brengen, is het goed om die grens te bewaken.

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mevrouw de voorzitter, collega's, om eventuele verwarring over dit project uit de wereld te helpen, wil ik eerst een aantal feiten geven. Het is in de eerste plaats geen initiatief van mij, ook niet in samenwerking met mevrouw Van Weert. Ik neem in de sociale economie maar heel uitzonderlijk zelf initiatieven. Er worden wel beleidsideeën geïmplementeerd, maar sociale economie wordt ontwikkeld op het terrein, hetzij door vzw's, hetzij door bedrijven.

Ten tweede ondersteun ik dit initiatief. Het wordt ondersteund vanuit het beleidsdomein Sociale Economie. Het gaat hier niet over een sociale werkplaats. Mevrouw De Ridder, ik had de indruk dat u er in uw vraag van uitging dat het om een sociale werkplaats ging.

Mevrouw Annick De Ridder: Neen. Mijn excuses, maar ik had mijn tekst niet bij en daarom heb ik mijn vraag uit het hoofd gesteld. Vandaar de mogelijke verwarring.

Minister Kathleen Van Brempt: Bij het lezen van uw vraag was wel die indruk gewekt, maar het kan ook om een nuanceverschil gaan. Het gaat dus niet om een sociale werkplaats, maar om een invoegbedrijf. Dat is een essentieel onderscheid, omdat dat ook in de sociale economie twee onderscheiden werkvormen zijn die, zeker als het gaat over concurrentie, goed van elkaar moeten worden onderscheiden.

Er wordt gesproken over een bedrag van 149.454 euro als tussenkomst in de personeelskost. Ook dat is niet

waar. De tussenkomst van de Vlaamse Overheid in de personeelskost bestaat uit drie invoegwerknemers, die volgens de procedure en de wetgeving van de invoegeconomie gesubsidieerd worden voor 3 jaar. Dat gaat over 66.000 euro. Het andere bedrag, 83.454 euro, betreft de federale tussenkomst van mevrouw Van Weert, waarvoor ik geen verantwoording kan en moet afleggen.

Het gaat hier om een invoegbedrijf, dat van ons een erkenning heeft gekregen voor drie voltijdse werknemers. Een invoegwerker is een persoon die niet onmiddellijk toeleidbaar is naar de reguliere arbeidsmarkt, maximaal een diploma HSO heeft en minstens een jaar inactief is geweest. De VDAB leidt deze mensen toe. De subsidiëring die de cvba ontvangt a rato van de prestaties van zijn invoegwerknemers, worden toegekend voor een beperkte periode van twee jaar. Je kunt dit helemaal vergelijken met een loonkostverlaging. Het gaat over mensen met een beperkter rendement, waarvan we sterk geloven dat dit op twee jaar tijd geremedieerd kan worden. De middelen dienen om het rendementsverlies, de opleiding en de begeleiding van de invoegwerknemers te dekken. Zij kunnen er nooit toe leiden dat invoegbedrijven in staat zijn, omwille van deze subsidiëring, concurrentievervalsing op te treden. Het gaat immers om een tijdelijke subsidiëring die te maken heeft met de eigenschappen van de werknemer zelf. In de invoegeconomie zijn er strakke criteria voor duurzame werkgelegenheid achteraf.

Elk invoegbedrijf moet bij erkenning de verbintenis onderschrijven dat het de middelen in geen geval zal hanteren om marktverstoring op te treden. De naleving van deze verbintenis wordt gedurende de duur van de erkenning opgevolgd door het subsidieagentschap Werk en Sociale Economie. Tijdens de erkenningsprocedure wordt het beantwoorden van het project aan de erkenningsvoorwaarden onderzocht door een team van externe deskundigen en geadviseerd door de sociale partners op regionaal en nationaal niveau.

– *De heer Roland Van Goethem, ondervoorzitter, treedt als waarnemend voorzitter op.*

Geloof mij, als de sociale partners dit een slecht of een concurrentievervalsing project zouden vinden, zouden zij dat nooit positief evalueren. Ik verwijs daarbij naar wat de heer Van den Heuvel gezegd heeft over UNIZO. Dat is heel significant. UNIZO heeft al lang goed begrepen hoe waardevol sociale economie kan zijn om werknemers op te leiden, die dan nadien in een regulier bedrijf aan het werk kunnen.

In de doorlichtingsfase wordt de prijszetting kritisch doorgelicht en wordt de concurrentie met andere initiatieven in de sociale economie bekeken. Na twee jaar moet dat bedrijf bovendien functioneren als eender welk ander bedrijf. Ik geloof dat dat nog de beste garantie is.

Er is mij gevraagd wat ik verder plan ben in dit project en of ik andere initiatieven in die sector wil ontwikkelen. Op dit moment bestaat er geen specifieke actie om de aanvragen erkenning als invoegbedrijf in een bepaalde sector meer of minder te gaan promoten. Ik zeg niet dat dat helemaal niet kan. De startcentra hebben de specifieke opdracht om ondernemingen te sensibiliseren om invoegbedrijven op te richten en ze hierbij de nodige ondersteuning te bieden.

We zijn volop in bespreking met de startcentra om te kijken of ze zich niet meer moeten focussen op sectoren, waar bijvoorbeeld de mismatch op de arbeidsmarkt sterk aanwezig is en waar de invoegeconomie zou kunnen helpen. Vandaag is dat echter nog niet het geval voor het hergebruik van kwalitatieve textieloverschotten.

Ik wil ook nog benadrukken dat eender welk bedrijf een aanvraag kan indienen om invoegbedrijf te worden. Dat maakt het verschil uit met andere initiatieven in de sociale economie, de sociale en beschutte werkplaatsen en de lokale diensteneconomie. We laten hier met andere woorden de vrije markt spelen, we laten het aan de ondernemingen over om in te spelen op de sociale economie.

Wintage is op dit moment een uniek project, en we kennen geen andere potentiële kandidaten. Elke ondernemer die een rendabel project heeft en bereid is duurzame tewerkstelling aan te bieden aan kansengroepen, met aandacht voor opleiding en begeleiding, en die maatschappelijk verantwoord ondernemen opneemt in de bedrijfsstrategie, komt in aanmerking voor een erkenning als invoegbedrijf en kan voldoen aan de voorwaarden voor een invoegsubsidie.

Het is goed hier de puntjes op de i te hebben gezet. Er bestaan verschillen tussen de verschillende initiatieven. Het is mijn overtuiging dat door de intrinsieke eigenschappen van de wetgeving op de invoegeconomie geen enkel invoegbedrijf marktverstoring kan zijn. Dat is ook voor dit project het geval.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik noteer dat u ervan uitgaat dat er geen concurrentievervalsing mogelijk zal zijn. Rapporteert de subsidiëringcommissie die daarop toeziet ook?

Minister Kathleen Van Brempt: Dat is een adviescommissie. Zij adviseert mij. Bij mijn weten heb ik haar tot nu toe altijd gevolgd. Dat advies komt ook vanuit de sociale partners.

Mevrouw Annick De Ridder: Dat wordt gedurende die twee jaar ook opgevolgd?

Minister Kathleen Van Brempt: Het subsidieagentschap doet de opvolging. Eens de goedkeuring er is, krijgen zij hun geld. De doorlichting gebeurt door het subsidieagentschap.

Mevrouw Annick De Ridder: Gaat het om bestaande bedrijven? Bij het opstellen van mijn vraag, ben ik gecontacteerd door iemand die beweerde dat dat project ad hoc was opgericht, en dat daar familieleden van de zaakvoerder tewerkgesteld waren. Maar dat is dus onmogelijk, volgens u wordt de subsidie enkel toegekend als de werknemers via de VDAB zijn doorverwezen? Het is niet naar aanleiding van die tussenkomst dat ik mijn vraag heb gesteld. Ik kreeg die informatie toen mijn vraag al was geagendeerd. Ik heb die mensen doorverwezen naar het parket. Ze moeten geen losse beschuldigingen rondstrooien, die ze niet hard kunnen maken. Het is ook niet aan mij om dat hier concreet aan te kaarten, maar je kunt het maar beter uitsluiten.

Minister Kathleen Van Brempt: Het kan gaan over al bestaande bedrijven, die een invoegdeel oprichten. Een groot bedrijf als Katoennatie heeft dat gedaan, op een bijzonder succesvolle manier, vind ik. Katoennatie ontwikkelt bepaalde activiteiten via invoegeconomie.

Het kan ook om totaal nieuwe projecten gaan, die van nul beginnen. Als ik mij niet vergis, gaat het hier om een nieuw project. Het gaat over meerdere arbeidsplaatsen. Maar wij zijn natuurlijk maar verantwoordelijk voor die drie mensen die wij subsidiëren. Die subsidie is gelinkt aan duidelijke criteria. Als het waar is dat zij dingen doen die niet wettelijk zijn, dan hebben we nog altijd een inspectie om dat te controleren. Dat wordt ook wel gecontroleerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Mevrouw Trees Merckx-Van Goey treedt opnieuw als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Jan Peumans tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het Actieplan Werkloosheidsvallen

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, deze vraag werd al een paar keer geagendeerd en, mede op uw verzoek, al een paar keer uitgesteld. Omdat driemaal scheepsrecht is, kunnen we nu eindelijk de vraag over het Actieplan Werkloosheidsvallen behandelen. We zijn er ook naar aanleiding van de beleidsbrief al op terugge-

komen. Het is een toch wel vrij belangrijke zaak voor een aantal langdurig werklozen. Hopelijk kunnen zij met dit actieplan een stap in de goede richting zetten.

Bij de inleiding op het begrotingsdebat, ik denk op 19 december 2006, hebben wij u ondervraagd over de werkloosheidsvallen. De aanleiding daarvoor was de verklaring van premier Verhofstadt. In uw antwoord verwees u voornamelijk naar de federale overheid. Die beschikt over de meeste hefboomen om die werkloosheidsvallen weg te werken. U zei toen: “In onze Vlaamse bevoegdheden beschikken we feitelijk maar over één goed instrument: we moeten de mensen confronteren met passende jobs en als mensen geen passende job willen aanvaarden, moeten we hen sanctioneren. Dat is ons beleid.”

Onder de titel ‘Hefboomen om de werkzaamheidsgraad te verhogen, kosten van arbeid: lastenverlaging’ kwamen de werkloosheidsvallen in het regeerakkoord al ter sprake. Hierop voortwerkend, kwam dit in het Vlaamse meerbanenplan tot een concreet engagement: “Er wordt in 2006, zoals afgesproken in het regeerakkoord, gewerkt aan een actieplan werkloosheidsvallen.”

De commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie organiseerde op 29 juni 2006 een gedachtewisseling over de stand van zaken van de uitvoering van dit Vlaams meerbanenplan. In uw naam antwoordde uw kabinetschef: “Voor wat betreft het actieplan over werkloosheidsvallen maakt de administratie hier werk van. Begin september zou er een eerste ontwerp klaar zijn. In het najaar 2006 zou erover kunnen worden overlegd met de sociale partners. De spreker is het er met de heer Van den Heuvel over eens dat het ook belangrijk is om rekening te houden met immateriële aspecten, zoals kinderopvang en mobiliteit. Er moet worden nagegaan of wat we vandaag doen goed gebeurt, en of we niet meer kunnen doen.” Die termijn is inmiddels verstreken. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen kaartte op vrijdag 9 februari 2007, naar aanleiding van een symposium in het Vlaams Parlement over het SERV-rapport, aan dat er nog steeds geen sprake is van een actieplan. Ik citeer de SERV: “Om meer mensen aan de slag te krijgen, moet voor de sociale partners optimaal gebruik worden gemaakt van het aanwezige arbeidspotentieel. Een actieplan werkloosheidsvallen is hierbij een eerste element. Een actieplan werkloosheidsvallen werd aangekondigd in het ‘Samen voor meer banen’-plan. Tot op heden is dat nog niet gerealiseerd. Daar een dergelijk plan een belangrijke schakel vormt in het streven naar het verhogen van de werkzaamheidsgraad, vraagt de SERV er snel werk van te maken. Het actieplan dient een ruime scope te hebben en in te gaan op meerdere thema’s zoals daar zijn: de spanning tussen loon en uitkering, de mobiliteit van werkzoekenden, de kinderopvang, het selectie- en aanwervingsbeleid.”

Mijnheer de minister, we hadden dan ook graag een antwoord gehad op een aantal vragen, die al dateren van 26 februari 2007. Wat is de stand van zaken van de uitvoering van het Vlaamse meerbanenplan met betrekking tot het Actieplan Werkloosheidsvallen 2007? Hoe komt het dat de zelf opgelegde timing niet werd gehaald? Wat kunnen we inhoudelijk zoal verwachten van het actieplan, wetende dat u tijdens de begrotingsbespreking de klemtoon legde op het feit dat dit voor het grootste deel federale materie betreft? De pertinente opmerking van de SERV indachtig, achten we het zinvol om de concrete en dus nieuwe timing te kennen met betrekking tot de totstandkoming van het actieplan.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, graag sluit ik me aan bij deze vraag. De werkloosheidsval is nu al enkele jaren erg actueel. Er is sprake van financiële en niet-financiële of immateriële werkloosheidsvallen. Over de financiële werkloosheidsvallen hebben we al van gedachten kunnen wisselen. Het is absoluut nodig dat er een grote spanning is tussen een uitkering als inkomen en een inkomen uit werk. Sommigen beweren dat, wanneer die spanning kleiner is dan 10 à 15 percent, het normaal is dat een werkzoekende geen passende betrekking aanvaardt. Persoonlijk heb ik het daar wat moeilijk mee. Die spanning zal immers nooit veel groter kunnen zijn. Ofwel zouden de uitkeringen naar omlaag moeten, en we weten dat die uitkeringen in ons land, in vergelijking met de andere Europese landen, niet zo hoog zijn. De lonen drastisch verhogen kan al evenmin, hoewel er wel iets kan worden gedaan met betrekking tot het bruto- en nettoloon. Vandaar ons voorstel bij de federale verkiezingen om de belastingvrije som op te trekken, zodat ook bij de laagste lonen de spanning tussen bruto- en nettoloon groter kan worden gemaakt.

Mijnheer de minister, hoe staat u daar tegenover? Hoe groot moet die spanning zijn tussen uitkeringen en inkomens uit arbeid? Daarbij komt immers de problematiek van de sluitende aanpak in beeld. Kijken we naar het Scandinavische model: in Denemarken, waar de uitkeringen hoog zijn, is het een burgerplicht om een baan te aanvaarden. Het is heel belangrijk dat in de juiste context te zetten en duidelijk te maken dat die werkloosheidsvallen niet altijd volledig kunnen worden weg-gewerkt, maar dat het een burgerplicht is, in het kader van de sluitende aanpak, om na een bepaalde periode een passende betrekking te aanvaarden.

Natuurlijk is het hele financiële aspect grotendeels een federale bevoegdheid. Het Vlaamse actieplan moet zich dus vooral richten op de meer immateriële problemen, zoals kinderopvang en mobiliteit. Mijnheer Peumans, een maand of twee geleden heeft de VDAB initiatieven aangekondigd betreffende de kinderopvang voor eenoudergezinnen.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ook ik sluit me graag aan bij de zeer pertinente vraag van de heer Peumans. Ik wil er wel op wijzen dat er al veel is gebeurd. Het financiële aspect is inderdaad volledig federaal. Het is niet hier dat we dat met grote maatregelen kunnen oplossen.

Mijnheer Van den Heuvel, u had het over een verhoging van het belastingvrije minimum. Ik wijs erop dat dit minimum al is opgetrokken. Er is een hogere kostenafrek. Federaal zijn er al veel inspanningen geleverd om die werkloosheidsval weg te werken en dat verschil te vergroten. Ik ben het niet met u eens: we kunnen dit op een andere wijze bekijken en ervoor zorgen dat die kloof groter wordt. We hebben een voorstel gedaan – op federaal niveau dan wel, mijnheer de minister – om die werkloosheidsvergoedingen volledig anders te gaan benaderen. Zo zouden ze veeleer worden beschouwd als een verzekering. De eerste maanden zou die vergoeding zelfs worden opgetrokken, omdat ze inderdaad lager ligt dan in de andere Europese landen. Wel zou ze dan degressief verminderen, zodat die kloof tussen de uitkering en wat men overhoudt als men werkt aanzienlijk groter is na 1 à 2 jaar werkloosheid.

Mijnheer de minister, op het Vlaamse niveau hebt u ter zake nog veel uitdagingen. Die uitdagingen kunnen worden verwerkt in een actieplan met betrekking tot werkloosheidsvallen. Dan denk ik inderdaad aan immateriële elementen, zoals kinderopvang en mobiliteit. Hoe ver staat u daarmee? De jongste maanden zijn er binnen de VDAB al initiatieven genomen met betrekking tot die kinderopvang. Passen dergelijke initiatieven ook binnen dat actieplan, of moeten ze volledig apart worden bekeken? Wat is de nieuwe timing? De vorig jaar vooropgestelde timing wordt immers niet gehaald.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, volgende week vrijdag zal, als de coalitiepartners in de regering daarmee instemmen, de nota Actieplan Werkloosheidsvallen 2007 aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd zodat hij vervolgens, conform het regeerakkoord en de SERV-aanbeveling inzake werkloosheidsvallen van 8 oktober 2003, aan de sociale partners ter bespreking kan worden voorgelegd.

Het klopt dat de nota lang op zich heeft laten wachten. De reden hiervoor is dubbel. Vorig jaar was een bijzonder druk werkjaar ten gevolge van de uitvoering van de maatregelen die in het Meerbanenplan waren goedgekeurd. Daaraan hebben mijn medewerkers, de

administratie en de VDAB absolute prioriteit gegeven en daardoor was de nota pas eind december klaar.

Bovendien was er de afgelopen maanden binnen de VDAB een overleg over de herschikking van de opleidingspremies voor werkzoekende cursisten. Ik kan direct een antwoord geven op de vraag van mevrouw De Ridder, want het overleg bevond zich inderdaad in het hart van de problematiek van de werkloosheidsvallen. Het maakt er integraal deel van uit.

Op 4 april werden de voorstellen door de raad van bestuur van de VDAB goedgekeurd. Ik vond het heel belangrijk om te wachten op de resultaten van dit overleg dat binnen de VDAB werd gevoerd tussen de sociale partners die vertegenwoordigd zijn in de VDAB, zodat ik de resultaten meteen in de nota kon verwerken. Ik zal ze toelichten, want er werd een belangrijke reeks afspraken gemaakt in de schoot van de VDAB. De partners hebben enige moed getoond, want het is een verhaal van geven en nemen geworden dat verloopt op een budgettair correcte wijze. Ik zal het globale pakket onverkort verdedigen binnen de regering als iets wat we moeten volgen en uitvoeren.

Ik keer eerst even terug naar een meer algemeen uitgangspunt. Het is inderdaad correct dat het wegwerken van werkloosheidsvallen in de eerste plaats een opdracht vormt van de federale overheid.

Ook wat de heer Van den Heuvel heeft gezegd is juist: we maken onszelf iets wijs als we denken dat we louter op basis van financiële benaderingen, van financiële prikkels, mensen kunnen activeren. Dat werd hier al vaker gezegd. In feite kampen we met een trilemma. We willen drie dingen realiseren of drie objectieven voor ogen houden. Als we die alle drie voor ogen houden, zullen we vaststellen dat we er niet komen met de louter financiële redenering. Ik som ze even op.

Deze regeringsmeerderheid wil dat een werkloosheidsuitkering mensen verzekert tegen het financiële inkomensverlies dat ze leiden bij het wegvallen van hun baan en verhindert dat mensen in armoede terechtkomen. Dat betekent dat de uitkeringen in principe moeten worden gerelateerd aan loonhoogtes en aan de prijsontwikkelingen, en dat er een zekere vorm van welvaartsbinding moet zijn. De uitkeringen moeten dus voldoende hoog zijn, want we willen niet dat mensen in de armoede terechtkomen omdat ze hun job verliezen. Dit is het eerste uitgangspunt.

Ons tweede uitgangspunt houdt in dat we een loonpolitiek willen voeren waarbij we de loonkost in het oog houden. De loonkost mag niet te zwaar worden en mag niet sneller stijgen dan in de buurlanden. We zijn ook niet in staat om onze lonen zomaar te verhogen.

Ons derde uitgangspunt luidt dat we wensen dat er een voldoende grote financiële prikkel is om van een werkloosheidsuitkering over te stappen op een baan. Het verschil tussen de uitkering en de verloning van een job moet dus belangrijk genoeg zijn.

Als we die drie uitgangspunten nemen, dan is er sprake van een trilemma. De uitkering moet hoog genoeg zijn zodat mensen niet in armoede leven en de loonkost mag niet te hoog zijn, maar het verschil tussen het loon en de uitkering moet wel belangrijk genoeg zijn. Dat moeten we in het oog houden. De federale regering heeft op basis van haar bevoegdheden inderdaad al heel wat werk geleverd.

We gaan er natuurlijk niet komen met een louter financiële redenering. Het is vanuit onze filosofie essentieel dat er ook een administratief verhaal is en een dagelijks beleid wordt gevoerd inzake de opvolging van de inspanningen die werkzoekenden leveren en inzake het aanmoedigen en ondersteunen van die inspanningen. Bovendien moeten we onderlijnen dat mensen de plicht hebben om zich in te spannen.

U weet dat ik erg geloof in een benadering van rechten en plichten. U weet dat ik pleit voor een warm beleid, want we moeten mensen helpen, maar ook voor een sterk beleid, want we moeten eisen durven stellen. Werkzoekenden hebben de plicht om een passende job en opleiding te aanvaarden. Als we dat ingrediënt niet toevoegen aan het beleid, dan is het trilemma onoplosbaar. We moeten aan de mensen die zich opgeven als werkzoekende, zeggen dat ze moreel verplicht zijn om aan het werk te gaan of om een opleiding te aanvaarden indien wij denken dat die nodig is. Met de louter financiële redenering zullen we er niet komen, want de kloof zal niet groot genoeg zijn.

Ik zal daarover nu niet veel meer zeggen, want het vormt niet het eigenlijke onderwerp van de vraag, maar verwijst wel naar het samenwerkingsakkoord met de federale overheid dat loopt sinds 2003 en dat de opvolging van werkzoekenden en de inspanningen die de gewesten leveren om mensen te begeleiden, betreft. We zullen het samenwerkingsakkoord na juni kunnen evalueren, want dan zal de hele groep, tot en met de 49-jarigen, erin zitten. Ik hoop dat we een goede en kritische evaluatie zullen kunnen maken op basis van de verzamelde informatie, daarna moeten we bekijken hoe we er verder mee gaan.

Ik geef u dit mee als achtergrond bij mijn benadering. Ik vind het verhaal over de financiële werkloosheidsvallen erg belangrijk – ik kom er trouwens zo dadelijk op terug – maar het zal nooit volstaan.

Ik herhaal dat er al heel wat werd gedaan op financieel vlak. De federale overheid heeft maatregelen genomen.

Ik verwijs bijvoorbeeld naar de werkbonus voor de lage lonen, dat is een verlaging van de persoonlijke bijdragen, naar de jobkorting, dat is een verhoging van de aftrek forfaitaire beroepskosten, naar de hervorming van de inkomensgarantie-uitkering voor wie vanuit de werkloosheid deeltijds aan het werk gaat, naar de tijdelijke doorbetaling van de verhoogde kinderbijslag voor langdurig werklozen bij een werkhervatting, naar de werkhervattingstoelage voor oudere werkzoekenden of naar de doorbetaling van het brugpensioencomplement bij werkhervatting. Ook op Vlaams niveau is er sinds januari 2007 een forfaitaire belastingvermindering in de personenbelasting voor wie werkt.

De financiële maatregelen zorgen er natuurlijk niet voor dat er geen drempels meer zijn voor werkzoekenden om opnieuw aan het werk te gaan. Een belangrijke drempel vormen zorgtaken voor kinderen of ouderen. Hoewel Vlaanderen internationaal goed scoort met een kinderopvangaanbod van 34,6 procent voor de kinderen tussen 0 en 3 jaar, moet de VDAB vaststellen dat 21 procent van de langdurig werkzoekenden tussen 25 en 40 jaar aangeeft dat kinderopvang hen belemmert in hun zoektocht naar werk. Vooral voor jonge alleenstaande ouders met kinderen tussen 0 en 3 jaar lijkt dit problematisch te zijn, 40 procent van deze ouders is immers werkloos.

De Vlaamse overheid heeft de afgelopen jaren echter aanzienlijke inspanningen geleverd op dit vlak. In 2006 en 2007 wordt het aanbod met 3000 plaatsen in dagopvang en buitenschoolse opvang uitgebreid. In het kader van het 'Actieplan flexibele en occasionele kinderopvang' worden in 2007 in de occasionele kinderopvang bijkomende plaatsen gecreëerd in de centrumsteden, waar de nood trouwens het hoogst is. Voor werkende eenoudergezinnen wordt voor kinderen tussen 0 en 3 jaar de dienstencheque kinderopvang gelanceerd. We moeten onderzoeken wat we nog meer kunnen doen opdat kinderen geen probleem stellen in het zoeken en aanvaarden van werk.

De raad van bestuur van de VDAB heeft interessante voorstellen aan de regering voorgelegd die het werkzoekende cursisten financieel makkelijker moeten maken om een opleiding te volgen. Het gaat daarbij om een globale heroriëntering van de bestaande opleidingspremies. Ik overloop ze even.

De VDAB-cursisten hebben vandaag al recht op een kinderopvangpremie. Vandaag is dat een forfaitaire vergoeding van 4 euro per halve dag die slechts geldt voor één kind en voor zover dat kind nog niet naar de kleuterschool gaat. In het nieuwe voorstel wordt deze premie hervormd tot een vergoeding voor de effectieve uitgaven voor kinderopvang voor zover het gaat om een door Kind en Gezin erkende dienst voor kinderopvang of buitenschoolse kinderopvang en dit voor alle kinderen tot en met 12 jaar.

Met het oog op de vaak preciaire arbeidsmarktsituatie van onder meer alleenstaande ouders, heeft de VDAB voorgesteld om voor eeninkomensgezinnen met personen ten laste – een groep die vandaag ondervetegenwoordigd is in de cursistenpopulatie – in een bijkomende stimulanspremie van 1 euro per gevolgd opleidingsuur te voorzien.

Ook de federale overheid heeft de afgelopen jaren maatregelen genomen om kinderen en werk beter met elkaar te verzoenen. Het gaat om een verhoging van de belastingaftrek voor de kosten van kinderopvang en de verhoging van de leeftijd tot waarop deze aftrek kan gebeuren, om het doorbetalen van de verhoogde kinderbijslag bij werkhervatting en om een eenmalige kinderopvangtoelage voor eenoudergezinnen bij het aanvaarden van een job.

Die laatste toeslag is tot nu toe geen groot succes gebleken. In 2006 werd de premie maar 132 keer aangevraagd. Dat legt een ander probleem bloot waaraan gewerkt moet worden. Maatregelen bedenken en uitwerken die werkloosheidsvallen kunnen vermijden, is één zaak, het is een andere zaak om ervoor te zorgen dat alle direct betrokkenen weten welke maatregelen er allemaal bestaan. De VDAB heeft hierin een belangrijke taak. Als makelaar in maatregelen moeten de consultants van de VDAB de maatregelen kunnen aanreiken aan een werkzoekende in zijn of haar specifieke situatie, want ze kunnen ervoor zorgen dat een welbepaalde vacature alsnog financieel interessante perspectieven kan bieden. Ik zal aan de VDAB vragen om veel actiever aan de slag te gaan met dit soort – al enkele jaren bestaande – maar weinig succesvolle federale maatregelen. Er valt iets mee te doen, want het gaat over een eenmalige premie van 743 euro voor eenoudergezinnen met kinderlast. Nu gebeurt er bijna niets met die premies. We kunnen dat de federale overheid niet verwijten, want wij staan op het terrein in voor de arbeidsbemiddeling. We moeten natuurlijk wel iets doen met de maatregelen.

Ook mobiliteit is vaak een drempel om een baan te aanvaarden. Een initiatief zoals het Vlaamse pendelfonds of de federale mobiliteitspremie kan werkenden helpen om de vervoerskost te temperen. Opdat werkzoekenden zonder veel kosten kunnen solliciteren, heeft de VDAB voordelige tarieven met de NMBS en De Lijn bedongen. Daarnaast heeft de raad van bestuur van de VDAB op 4 april – eveneens in het kader van de heroriëntering van de opleidingspremies – een voorstel goedgekeurd over een nieuwe verplaatsingsvergoedingsregeling voor werkzoekenden in opleiding. De huidige verplaatsingsvergoedingsregeling wordt vervangen door een forfaitaire vergoeding van 15 eurocent per kilometer, ongeacht het vervoermiddel en vanaf de eerste kilometer tussen de woonplaats en het opleidingscentrum. In de huidige regeling waarbij de bere-

kening van de terugbetaling afhankelijk is van het gebruikte vervoermiddel en er pas terugbetaling is bij een afstand groter dan 5 kilometer, bedraagt de gemiddelde tussenkomst slechts 0,0096 euro per kilometer, dat is dus nog minder dan 1 eurocent. Het nieuwe voorstel is dus tegelijkertijd administratief eenvoudig en kosten-dekkend voor de werkzoekende cursist.

Daarnaast zijn er andere drempels waaraan we als Vlaamse overheid kunnen en moeten remediëren. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan handicaps of fysieke en psychische ziekten. U weet dat we een systeem van activeringstrajecten hebben gelanceerd. Die trajecten hebben precies tot doel om vanuit een partnerschap van actoren uit het domein werk, maar ook uit de zorgverlening en uit de arbeidszorg, deze mensen opnieuw stapsgewijs op de arbeidsmarkt te brengen. Het gaat om trajecten van 1 jaar waarbij de eerste trajecten zullen starten in mei.

Dan is er nog een ander probleem waar we misschien wat meer aandacht aan moeten besteden: werkzoekenden met een detentieverleden. Dat is een federale bevoegdheid, maar we moeten ons de vraag stellen of het vanzelfsprekend is dat iedere werkgever bijna standaard, en voor overheidsfuncties zelfs verplicht, een bewijs van goed gedrag en zeden vraagt, een bewijs dat meteen het gehele detentieverleden van de kandidaat aan een potentiële werkgever blootlegt. Het is de vraag of dit helemaal in overeenstemming is met cao 38 waarvan artikel 11 de privacy van de sollicitant maximaal garandeert. Is het bijvoorbeeld relevant dat een werkgever weet dat een kandidaat-taxichauffeur veroordeeld werd wegens fraude of dat een boekhouder veroordeeld werd wegens rijden onder invloed? U hoort me niet zeggen dat dat onbelangrijk is, maar we moeten ons afvragen of het niet problematisch is voor iemand die werk zoekt om dit verleden overall mee te slepen. Volstaat het bijvoorbeeld niet voor een werkgever om te weten dat een kandidaat-taxichauffeur veroordeeld is voor rijden onder invloed of dat een kandidaat-boekhouder veroordeeld werd voor financieel gesjoemel? Het lijkt me relevant om dit bij de federale overheid aan te kaarten.

Nog andere factoren die drempels opwerpen zijn bijvoorbeeld de leeftijd, hiervoor verwijs ik naar de maatregelen die genomen werden in het kader van het federale generatiepact en het Vlaamse Meerbanenplan, of een schuldenproblematiek. We zouden kunnen nagaan of mensen niet beter geholpen kunnen worden.

Er zijn nog andere kostenfactoren. Er is de hele discussie over de kost van kinderopvang – de Vlaamse Regering is daarmee bezig – de kost van openbaar vervoer enzovoort. Ik heb daarmee enkele belangrijke elementen aangegeven. De voorstellen van de raad van bestuur van de VDAB vind ik bijzonder goed. Ik stap met dit globaal herschikkingspakket naar de regering. Ik hoop dat de

partners in de regering dat zullen steunen. Het is ook een resultaat van sociale consensus.

Mijn Actieplan Werkloosheidsvallen 2007 hoop ik volgende week aan de regering voor te leggen. Er zijn nog wat federale issues, zoals de ex-gevangenen. Dat is een moeilijk probleem, waar ik momenteel geen standpunt over inneem.

De bottomline is dat we een warm en sterk bemiddelings- en opleidingsbeleid moeten voeren, dat mensen kansen geeft maar ook wijst op de plichten die de samenleving mag vragen.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, ik veronderstel dat, als de regering dat plan heeft goedgekeurd, we daar kennis van kunnen nemen. Door een dergelijk actieplan komt er wellicht een meer gestructureerde aanpak van dit belangrijk maatschappelijk probleem. Dat is niet alleen uw verantwoordelijkheid.

De regering realiseert bijkomende plaatsen in de kinderopvang, ik geloof 5000 tegen het einde van de legislatuur. Dat is niet enkel voor de steden maar ook voor het platteland. Daar zijn de verbindingen vaak minder frequent, wat mensen ertoe aanzet om een wagen te kopen.

Ik hoop dat er ook een monitoring komt van de resultaten van de maatregelen. In het verleden zijn er soms wat te snel maatregelen genomen. Het voordeel van het plan werkloosheidsvallen is dat het op een geïntegreerde manier gebeurt. Het is goed dat het tussentijds zal worden geëvalueerd. Het is ook goed dat de VDAB belangrijke beslissingen heeft genomen. We hopen dat ze in een positieve richting evolueren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het toenemende aantal anderstalige werklozen in Halle-Vilvoorde

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, deze vraag om uitleg had net zo goed in de commissie voor de Vlaamse Rand aan bod kunnen komen, maar het is goed dat ze nu hier wordt gesteld, omdat hier mensen van buiten de Rand zitten. Zo kunnen ze zich

bewust worden van een probleem waar we in de Rand mee worden geconfronteerd.

Uit uw antwoord op mijn schriftelijke vraag blijkt dat in 2006 al meer dan de helft van het aantal werklozen in Halle-Vilvoorde niet-Nederlandstalig is. Bijna 40 procent van de werklozen is Franstalig en 13 procent heeft een andere moedertaal dan het Nederlands of het Frans. Belangrijker dan deze cijfers is de evolutie. Op drie jaar tijd, van 2003 tot 2006, steeg het aandeel anderstalige werklozen van 47 naar 53 procent en werd in 2006 voor het eerst de magische 50-percentgrens overschreden. Men zou kunnen denken dat het over gemeenten gaat waar Franstaligen een groot aandeel vormen of zelfs in de meerderheid zijn, maar dat is niet het geval. Ook gemeenten waar Franstaligen en anderstaligen sterk in de minderheid zijn, hadden in 2006 een opvallend aandeel niet-Nederlandstalige werklozen.

Ik geef enkele voorbeelden: Asse 54 procent, Beersel 54 procent, Dilbeek 59 procent, Grimbergen 58 procent, Machelen 63 procent en Overijse 59 procent. Uitschieters zijn Sint-Pieters-Leeuw met 66 en Zaventem met 67 procent. Uit cijfers van 2003 bleek dat maar liefst 71 procent van de anderstalige werklozen in Halle-Vilvoorde slecht tot helemaal geen Nederlands kan schrijven. Met het spreken van het Nederlands is het al niet veel beter gesteld, 65 procent spreekt zwak tot helemaal geen Nederlands.

De VDAB biedt gratis taalcursussen Nederlands aan, maar terwijl het aandeel niet-Nederlandstalige werklozen stijgt, daalt het aantal deelnemers aan deze taalcursussen. In 2005 volgden 814 werklozen de cursus, in 2006 nog maar 737. Nochtans vereist het overgrote deel van de vacatures in Halle-Vilvoorde de kennis van het Nederlands. Dus blijven de Nederlandsonkundigen langdurig werkloos, net wegens die taalhandicap.

Mijnheer de minister, uit uw cijfers blijkt dat hoe langer de werkloosheidsduur is, hoe hoger het aandeel andersstaligen. Van diegenen die 5 jaar of langer werkloos zijn, was in 2006 57 procent niet-Nederlandstalig. In het kader van het START-project werd de bestaande ploeg Nederlands op de Werkvloer voor de regio Halle-Vilvoorde reeds uitgebreid van 6 naar 8. Sinds 2006 zijn nog 4 extra instructeurs Nederlands aangeworven.

Mijnheer de minister, op basis van de cijfers van het aantal anderstalige werklozen in Halle-Vilvoorde en van de evolutie van die cijfers, is het duidelijk dat de genomen maatregelen ontoereikend zijn. Welke bijkomende maatregelen gaat u overwegen of nemen om meer langdurige werklozen aan het werk te krijgen via taalcursussen Nederlands?

Dit schept een onhoudbare situatie. De overheid heeft niet alles in handen, dat weet ik. Het bedrijf Colruyt

bijvoorbeeld, dat met veel laaggeschoolde anderstalige arbeiders werkt, neemt initiatieven om het Vlaamse karakter te verdedigen. Het verplicht werknemers om zich te integreren. Ons stadsbestuur brengt volgende week in dat kader een bezoek aan dat bedrijf. Het is misschien goed om daar ons licht eens op te steken.

In de periode 2005-2006 werden door de VDAB slechts 20 dossiers van werklozen die weigerden een cursus Nederlands te volgen, overgemaakt aan de RVA. Welke maatregelen gaat u nemen opdat de VDAB kortdurend dossiers van onwilligen zou overmaken aan de RVA? U zegt zelf dat mensen de plicht hebben om een passende opleiding te volgen. In de Vlaamse Rand is een passende opleiding onder andere een taalcursus Nederlands. Ik wil daarmee niet vervallen in slogantaal zoals: "Schors ze dan maar allemaal." De OCMW's worden nu al geconfronteerd met grote problemen en veeltaligheid. Geschorste mensen komen uiteraard bij het OCMW terecht. Daarmee is het probleem ook niet opgelost.

Mijnheer de minister, hoe verklaart u het dalende aantal deelnemers aan taalcursussen-NT2? Zijn er niet meer impulsen nodig? Meent u niet, gelet op het immense aantal Nederlandsonkundige werklozen, dat het hoog tijd is om de RVA en de VDAB te integreren tot één instelling, die zorgt voor zowel de arbeidsbemiddeling als de werkloosheidsuitkering en controle. Wat is uw standpunt ter zake?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik wil me aansluiten bij deze vraag. Mijnheer de minister, u hebt enkele weken geleden in Beersel een heel interessante toespraak gehouden over een publicatie van de Vlaamse Gemeenschap over de Rand. U hebt daar gezegd dat u geobsedeerd bent door taal. U hebt gezegd dat kinderen eerst kleuteronderwijs in het Nederlands moeten volgen om dan door te stoten naar het lager onderwijs. U had het ook over de wooncode, met de verplichting om Nederlands te leren of althans een cursus te volgen voor men een woning kan huren.

Ik kom net van de commissie voor Wonen, waar het ging over een gelijkaardige vraag. Enkele gemeenten hebben een reglement goedgekeurd dat mensen bij aankoop van gronden, net als bij het huren van een woning, een inspanning moeten doen om Nederlands te kennen of te leren in een cursus. Minister Keulen zegt dat hij dat kan doen voor sociale woningen, maar niet voor de koopsector, zelfs al gaat het over gemeentelijke kavels die worden verkocht tegen een lagere prijs. De gemeenschap subsidieert dat dus.

De discussie gaat over de verplichting. Over het kleuteronderwijs kunt u zelf beslissen, mijnheer de minis-

ter. Over de sociale woningen voeren de Franstaligen door middel van Waals minister Antoine al jaren een oorlog. Minister Keulen zegt dat er geen decreta basis is om dat in de koopsector te realiseren. Mijnheer de minister, wat is de mogelijkheid om hiervan een verplichting te maken? Ik vrees dat de vrijblijvende basis op termijn geen effect zal hebben.

De taalhandicap hangt natuurlijk samen met het soort mensen dat daar komt wonen, met hun sociale profiel. Het zijn Brusselaars die in het centrum van Zaventem woningen kunnen huren aan zeer lage prijzen. We zullen strenger moeten optreden, ook in hun eigen belang.

De voorzitter: De heer Van Gaever heeft het woord.

De heer Freddy Van Gaever: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb de tekst van de heer Demesmaeker vier of vijf keer gelezen. Ik kan het bijna niet geloven dat we dat in Vlaanderen allemaal toelaten. Hoe is het mogelijk dat er personen zijn die in Vlaanderen wonen die onze taal niet kennen? We zijn zo gul om hen soms tot vijf jaar werkloosheidsuitkeringen te geven. Daarbovenop zeggen we hen dan dat de reden waarom ze geen werk vinden waarschijnlijk is omdat ze onze taal niet kennen. We helpen hen, we bieden hen gratis cursussen aan. Als die mensen dat weigeren, is het dan niet logisch dat de administratie hun werkloosheidsuitkering onmiddellijk volledig stopzet? We hebben hen jaren betaald en onze goede wil getoond met gratis taalcursussen. Als ze die niet willen volgen, willen ze ook niet werken. We moeten niet verlegen zijn, hun inkomen meteen stopzetten en zeggen dat ze hun plan moeten trekken. Ik zie niet in hoe we de gemeenschap nog langer belasting moeten laten betalen voor mensen die manifest weigeren te werken of daar geen moeite voor doen. We hebben geen morele verplichting om hen te steunen.

De voorzitter: De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de vierde vraag van de heer Demesmaeker is: "Meent u niet, gelet op het immense aantal Nederlandsonkundige werklozen, dat het hoog tijd is om de RVA en de VDAB te integreren tot één instelling, die zorgt voor zowel de arbeidsbemiddeling als de werkloosheidsuitkering en controle. Wat is uw standpunt ter zake?"

Mijnheer Demesmaeker, ik veronderstel dat u hiermee een splitsing van de RVA beoogt en niet een retour van de VDAB naar het federale niveau. Daarover zijn we het eens en ik wens u daar veel succes mee. Tijdens de vorige legislatuur heb ik in deze commissie een voorstel van resolutie ingediend waar ik net hetzelfde vroeg, de splitsing van de RVA, zodat de werkloosheidsuitkering, controle en arbeidsbemiddeling een Vlaamse bevoegdheid zouden worden. Ik heb toen vastgesteld dat uw

huidige kartelpartner, net zoals de sp.a, heeft tegengesteld.

De heer Eric Van Rompuy: Dat was vóór het kartel.

De heer Roland Van Goethem: Dan zou u nu voorstemmen? Dat is goed. Ik zal dat voorstel van resolutie opnieuw indienen en dan zal u dat goedkeuren. Mijnheer de minister, ik kijk uit naar uw standpunt hierover.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik heb de vraag gelezen met mijn petje van burgemeester op. Ik ben geen specialist van de Vlaamse Rand, maar het aantal werklozen ligt daar zeer laag, het is het arrondissement met de laagste werkloosheidsgraad. Ik veronderstel dat die cijfers hoofdzakelijk om allochtonen gaan. Is dat dan ook geen maatschappelijk probleem? Ik denk dat dat een ruimere aanpak vergt dan enkel via de VDAB en het begeleiden van werkzoekenden. Ik weet niet in welke zin dat een sluitende aanpak en een goede begeleiding een onderdeel daarvan zijn. In welke mate is dat een belangrijke pijler van een breder beleid dat nodig is? De toestand is een voorbode van gettovorming in bepaalde buurten van die gemeenten die moeten worden opgekrikt.

De voorzitter: Minister Vandembroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandembroucke: Ik wil aanknopen bij de bredere bedenking die de heer Van Rompuy heeft gemaakt. Ik ben erg bekommerd om taal. Dat is voor mij een absolute prioriteit omdat het een voorwaarde is voor gemeenschapsvorming. Mensen die elkaars taal niet verstaan, zijn enkel een groep mensen. Wil je echter een samenleving van mensen, dan moet je elkaar om te beginnen verstaan. Taal is ook een voorwaarde om kansen te kunnen grijpen in de samenleving, kansen in opleiding, op de arbeidsmarkt, in je carrière. Taal is essentieel. We moeten op scharniermomenten in het leven van mensen, waarop ze een beroep doen op sociale dienstverlening in de brede zin, kansen bieden maar hen ook herinneren aan het feit dat taal belangrijk is.

Een eerste scharniermoment is onderwijs. Dat geldt zowel voor degenen die naar het onderwijs gaan als voor de ouders. Ik denk dat we in het onderwijs een engagement van de ouders moeten vragen om contact te hebben met de school. We moeten duidelijk maken dat je een kind in Vlaanderen niet naar de lagere school stuurt als dat niet naar een Nederlandstalige kleuterklas is gegaan. Dat is maar een voorbeeld.

Een ander scharniermoment is het ogenblik waarop mensen een woning zoeken. Als ze een sociale woning

zoeken, komen ze in aanraking met de sociale dienstverlening. We hebben de Wooncode met inspanningsverplichtingen, die me heel legitiem lijken. Ik meen dat de Franstaligen daarin een achterhoedegevecht voeren. Vervolgens is er ook werk.

Men vroeg wat de basis is waarop je kunt staan om bij het zoeken naar werk, mensen ook aan te spreken op hun kennis van het Nederlands. Die basis is bijzonder duidelijk en gelukkig ook bijzonder eenvoudig. Ze is in principe ook onbetwist. Iemand die werkzoekende is, mag geen passend werk en geen passende opleiding weigeren. Dat betekent onder meer dat als de VDAB van oordeel is dat een traject waar ook een component Nederlands in zit, passend en noodzakelijk is, dat traject niet mag worden geweigerd. Ik pleit ervoor dat we die benadering ontwikkelen.

Dat is redelijk nieuw, ook voor de VDAB. Het volstaat niet te zeggen dat er een principiële, duidelijke, juridische basis is, namelijk een passende opleiding, waar een taalopleiding in kan zitten, waarop je mensen kan aanspreken en kan aanklappen en zelfs iets kan opleggen, bijvoorbeeld Nederlands leren. De VDAB moet daar een actief beleid over ontwikkelen. Ik vraag vandaag aan de VDAB om een samenhangend taalbeleid te ontwikkelen. Het is meteen een primeur dat u dat verneemt. De VDAB moet effectief in vele dimensies van haar optreden bezig zijn met taal. Dat veronderstelt een actief beleid en veel meer dan alleen maar nadenken over de juridische basis waarop je inspanningen kunt vragen aan mensen. Het veronderstelt ook het organiseren van die inspanningen en het detecteren van de mensen die die inspanning nodig hebben.

De heer Demesmaeker heeft de spits afgebeten door te stellen dat er meer moet gebeuren. Daar ben ik het mee eens. Hij heeft ook de vraag gesteld naar bijkomende concrete maatregelen.

Ik wil u een vijftal initiatieven toelichten die zich situeren in mijn brede bevoegdheidsdomeinen Werk en Onderwijs. Ik ga nog eens twee bijkomende lesgevers Nederlands op de werkvloer laten aanwerven in Halle-Vilvoorde. Ik wil de opleidingen Nederlands op de werkvloer voor kmo's stimuleren en promoten. Ik wil de individuele beroepsopleiding met taalondersteuning promoten. Ik wil een samenwerking met de uitzendsector opzetten. Ik wil alternatieve trajecten ontwikkelen waarbij taal en een veeleer technische of vakgerichte opleiding gecombineerd worden, specifiek voor de Rand. Ik overloop die vijf punten.

Ten eerste is er het Nederlands op de werkvloer, georganiseerd door de VDAB. Gezien de specificiteit van de arbeidsmarkt in de Vlaamse Rand, heb ik in het kader van het actieplan 'Start van de loopbaan' in twee bijkomende VTE's voorzien in Halle-Vilvoorde voor de op-

leidingen Nederlands op de werkvloer, afgekort NodW. Deze zullen vooral ingezet worden voor de niches met groeipotentieel, met name de integratie van taalopleiding in functiegerichte opleidingen.

Tegelijkertijd wil ik de opleidingen NodW voor kmo's stimuleren en promoten. Kleine ondernemingen waar het praktisch onmogelijk is om kleine groepjes te vormen om NodW te geven, moeten ook toegang krijgen tot de opleidingen NodW. Dit kan zelfs gaan tot het individueel coachen en opleiden. Aangezien de VDAB-Vilvoorde overbevraagd is voor groepsopleidingen NodW, is de kmo-formule, die principieel beschikbaar is, niet echt gepromoot. Binnen UNIZO is er wel al, in samenwerking met de VDAB, een project Nederlands op de werkvloer voor kmo's. Door het inzetten van twee bijkomende instructeurs kan de VDAB de kmo-formule promoten en gebruik maken van de ervaringen van UNIZO op dit terrein. Zo bestaat er bij UNIZO onder meer een brochure over NodW voor kmo's, waarin interessante praktijkvoorbeelden zijn opgenomen, evenals een praktische handleiding om de communicatie op de bedrijfsvloer efficiënter te maken. Deze actie zal uiteraard niet enkel gebeuren in nauwe samenwerking met UNIZO maar ook met sectoren die veel anderstaligen tewerkstellen in hun kmo's. De VDAB plant ook een seminarie voor bekendmaking, sensibilisering en ervaringsuitwisseling voor de beheerders van kmo's. Hiervoor voorziet de VDAB in een budget van 15.000 euro.

Een derde maatregel betreft de individuele beroepsopleiding, afgekort IBO. De werkzoekende die via een IBO reeds met één been in het bedrijfsleven staat, heeft dikwijls nog nood aan bijkomende taalondersteuning om te kunnen worden aangeworven. Het opnemen van taalondersteuning en taalverwerving binnen de methodiek van individueel werken die gehanteerd wordt binnen een IBO, kan ertoe bijdragen dat de toekomstige werknemer een aanvaardbaar taalvaardigheidsniveau voor de werkgever bereikt. In overleg met de werkgever kan er nadien nog altijd tijdens de tewerkstelling NodW, dan betalend, gegeven worden.

Wat betreft de samenwerking met de uitzendsector zullen we in overleg met het pas opgerichte VFU, het Vormingsfonds voor Uitzendkrachten, de verschillende mogelijkheden onderzoeken om voor uitzendkrachten cursussen NT2 in te richten. Hierbij zijn verschillende formules mogelijk: het kan deeltijds in groep, individueel, sectorgebonden of bedrijfsspecifiek. Instant A is een van de interimbureaus die onder het VFU vallen. In samenwerking met Instant A zal een pilootproject opgestart worden, rekening houdend met de specifieke taalproblematiek van de Rand.

– *De heer Roland Van Goethem, ondervoorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Het vijfde punt behelst het ontwikkelen van alternatieve projecten voor de combinatie van taal en opleiding, specifiek voor de Rand. Meer dan 40 percent van de werkzoekenden in de regio Halle-Vilvoorde kent onvoldoende Nederlands om een vakopleiding te volgen bij de VDAB. Nochtans zijn er heel wat beroepen die slechts een beperkte kennis van het Nederlands vereisen waarin werkzoekenden uit de kansengroepen zouden kunnen functioneren. Maar het taalvaardigheidsniveau dat vereist is voor het volgen van een vakopleiding, is voor diverse opleidingen een stuk hoger dan het taalvaardigheidsniveau nodig om de job uit te oefenen. In het kader van de interregionale mobiliteit wordt momenteel met de andere gewesten die met dezelfde problematiek van onvoldoende kennis van het Nederlands worden geconfronteerd, gezocht naar creatieve oplossingen. Zo zou in een wisselwerking de vakopleiding in het Frans in combinatie met Nederlands op de werkvloer kunnen worden georganiseerd en vice versa. Op die manier kan een substantiële verhoging van het taalvaardigheidsniveau bereikt worden én kunnen de kansen op tewerkstelling in een Vlaams bedrijf verbeteren. Ook hier zou een aanvullende opleiding NodW kunnen aangeboden worden zodat de anderstalige werknemer op een professionele en veilige manier zijn job kan uitoefenen. Een aantal beroepen komt hiervoor zeker in aanmerking, ik denk aan de opleidingen met goede plaatsingsmogelijkheden zoals heftruckbestuurder, tuinman/groenwerker en professionele schoonmaker.

Ik heb punctueel vijf initiatieven aangegeven die gedeeltelijk antwoorden op de bekommernis van de heer Demesmaeker. Ik wil dat de VDAB dat breder uitwerkt tot een dynamisch taalbeleid ter hoogte van arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding.

Ik kom tot de vraag over het aantal dossiers dat de VDAB overmaakt aan de RVA van werklozen die weigerden een cursus Nederlands te volgen. We staan nog maar in het begin van het bewustzijn dat dat zo belangrijk is. Ik vind het niet echt een belangrijk cijfer. Ik wil me anderzijds voor de toekomst niet blindstaren op cijfers. Het is vooral belangrijk om ons af te vragen: leiden we mensen toe naar werk? Daarom zal de VDAB de verplichting om functiegericht Nederlands te leren, waar nodig inbedden als trajectstap in de trajectovereenkomst met de werkzoekenden richting werk. Ook bij zogenaamd zelfredzame anderstalige werkzoekenden, die voor zichzelf voldoende mogelijkheden zien om aan het werk te geraken zonder kennis van het Nederlands, wordt in het volgen van een cursus Nederlands als trajectstap voorzien als ze er niet in slagen om binnen een relatief korte termijn aan het werk te gaan. Dat is een voorbeeld van wat ik taalbeleid noem. Op die manier weet de werkloze direct wat zijn rechten en plichten zijn binnen een trajectovereenkomst en is meteen ook duidelijk welke risico's er verbonden zijn aan het niet naleven van deze overeenkomst en bijgevolg ook het niet volgen

van de NT2-opleiding. Al deze trajecten zullen in hun voortgang opgevolgd worden.

Ik heb net als u vastgesteld dat het aantal cursisten NT2 bij de VDAB in 2006 lager lag dan in 2005. Uit een eerste reactie van de VDAB heb ik afgeleid dat de daling onder meer het gevolg is van ziekte van de lesgevers maar evenzeer van het wegvallen in 2006 van de bijkomende financiële middelen van de sluitende aanpak die voor dat jaar aan de tenderaars werden uitbesteed. Ik heb nu reeds aan de VDAB gevraagd om voor de komende periode in een voldoende aanbod van taalcursussen te voorzien zodat, in combinatie met een verbeterde methodiek, meer werkzoekenden kunnen deelnemen aan de cursussen Nederlands.

Uit mijn antwoorden op uw voorgaande vragen, kunt u al opmaken dat het specifiek inwerken op die taalproblematiek geen institutionele vraagstukken oproept. We zijn bevoegd en hebben mogelijkheden om daar werk van te maken. We hebben ook de hefboomen voor opleiding in handen. Daarom moet ik nu maatregelen beginnen te nemen om de opleidingscapaciteit effectief te versterken, alsook de sensibilisering van kmo's, de toeleiding en opvolging van de werkzoekenden in te passen in dat verhaal en te zorgen voor een evenwicht van rechten en plichten.

Ik heb wel een mening over wat er zou moeten gebeuren in het kader van een nieuwe staatshervorming. Die mening heb ik zeer kort gepubliceerd in De Morgen van 4 april 2007. Op mijn website staat ze concreter en meer in detail uitgelegd. Ik heb een achtergronddoctrine uitgeschreven, als ik me zo mag uitdrukken, in een tekst die ik in Den Haag heb gepresenteerd op 16 januari en gepubliceerd werd in een boekje door de Nederlandse Wetenschappelijke Raad voor het Regeeringsbeleid en die u ook op mijn website vindt.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, bedankt voor het uitgebreide antwoord. Daaruit blijkt dat u de bekommernis wel degelijk deelt, de problematiek erkent en er aan werkt. We steunen u ten volle in alle initiatieven die u hebt aangekondigd.

Vraag blijft of dat voldoende zal blijken te zijn. Het is natuurlijk een eerste stap. De evaluatie en de opvolging daarvan zijn heel belangrijk. Ik zal jaar na jaar de cijfers blijven opvragen om te zien of er een evolutie in zit. Het komt er in de eerste plaats op aan om mensen aan het werk te helpen, daarover ben ik het absoluut met u eens.

Ik ben bijzonder blij dat u aan de VDAB vraagt om een sterk taalbeleid te ontwikkelen, zowel bij arbeidsbemiddeling als bij opleiding. Ik besef dat dat tijd zal

vergen. Heel de problematiek kan ook niet los worden gezien van de rest van de problemen in de Vlaamse Rand. Het hangt samen met huisvesting, ruimtelijke ordening en zo verder. Het is een totaalplaatje.

De heer Eric Van Rompuy: Ik ben blij met het antwoord van de minister.

Mijnheer Van Gaever, we moeten niet onmiddellijk over de sancties spreken. Eerst moet het aanbod versterkt worden. Er moet een samenhangend taalbeleid worden ontwikkeld dat breder moet zijn dan taal. Zaventem is een regio met een ongelooflijk jobaanbod. Het kanton Zaventem heeft zowat de laagste werkloosheidsgraad van België. Degenen die daar nog werkloos zijn, zijn meestal mensen die uit Brussel komen en in de verloederde industriële buurten nog huisvesting gevonden hebben. Zij komen oprukken van Schaarbeek en Evere naar Sint-Pieters-Leeuw, Ruisbroek, Anderlecht enzovoort.

Mijnheer de minister, wat u nu zegt, zou ook in Brussel moeten gebeuren, want daar zit het grote probleem. De werkloosheidsgraad is daar 20 à 25 percent. Dat heeft te maken met de grote migrantenpopulatie, maar ook met het feit dat de jobcreatie over de taalgrens gebeurt, waardoor zij niet meekunnen. Het Brusselse Gewest zou dat op een gelijkwaardige manier moeten aanpakken.

Taalkennis is meer dan een taal leren. Wie een taal leert, kan ook andere zaken aanleren. Werklozen komen in een leerproces terecht, waarbij de taal slechts een van de onderdelen is. Als ze de taal niet aankunnen, kunnen ze dikwijls ook andere zaken niet aan.

Het vijfsporenbeleid, waarvan u zegt dat het in de steigers staat, zal zich inderdaad nog verder moeten ontwikkelen. Als men RVA en VDAB kan verenigen in één hand, zijn er inderdaad meer mogelijkheden om sanctionerend op te treden en verplichtingen op te leggen. Maar men moet eerst een aanbod creëren, voor men een verplichting kan opleggen.

De heer Freddy Van Gaever: Ik blijf bij mijn mening. Van alle landen die ik ken, is Vlaanderen een van de meest vooruitstrevende op het vlak van hulpverlening aan buitenlanders. Ik kan me niet voorstellen dat men in de Verenigde Staten, Rusland, Brazilië, Saoedi-Arabië, of waar ook, gratis de taal kan leren. Bij ons kan dat allemaal wel.

Als wij zo gul zijn om gratis lessen aan te bieden en die lessen worden niet gevolgd, vind ik het normaal dat we de werkloosheidsuitkering afschaffen. Mensen die zo manifest niet willen werken en niet meewerken aan alles wat wij hun aanbieden, moeten niet verder op onze centen rekenen. Ik blijf daarbij en ik hoop dat de minister daarmee akkoord gaat.

De heer Roland Van Goethem: Mijnheer de minister, ik geloof dat u op de vraag over de integratie van de

VDAB en de RVA geen antwoord gegeven hebt. Wat is uw standpunt daarover? Steunt u wat wij naar voren gebracht hebben of vindt u eerder dat de RVA federaal moet blijven?

Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb daar een visie over. Die is uitvoerig gedocumenteerd. Maar wat daar zeker niet in staat, is dat onze bevoegdheden opnieuw federaal moeten worden.

De heer Roland Van Goethem: Dat is wat men in het Frans 'une réponse de Normand' noemt. We weten dus nog altijd niets.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de invoering van het federale diversiteitslabel in het perspectief van de reeds bestaande Vlaamse diversiteitsplannen

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik was nogal verwonderd toen mij half maart een uitnodiging werd bezorgd van minister Vanvelthoven, minister Dupont en de heer Maeter, voorzitter van het directiecomité van de FOD Werk, Arbeid en Sociale bemiddeling, voor de officiële overhandiging van het diversiteitslabel op 22 maart. De federale regering heeft toen blijkbaar aan tien bedrijven of organisaties een diversiteitslabel uitgereikt. Eigenlijk moesten die organisaties op dat moment nog starten. Er was wel een proefperiode van zes maanden aan voorafgegaan.

Het initiatief is genomen op een interministeriële conferentie voor maatschappelijke integratie. Er is toen een werkgroep samengesteld, waar ook de gewesten bij betrokken waren, om na te gaan of een nieuw label voor gelijke kansen en non-discriminatie wenselijk zou zijn. Op initiatief van die werkgroep zou deze label dan tot stand worden gebracht. Men zegt daarbij telkens dat ook de gewesten betrokken zijn. Daar zou een periode van zes maanden aan zijn voorafgegaan. Een aantal bedrijven en organisaties hebben zich kandidaat gesteld, waarvan een tiental werden geëvalueerd. De federale regering stelde een begeleider ter beschikking. Die moet een analyse maken van hun situatie, en hij helpt de bedrijven ook bij de definiëring en de uitvoering van het diversiteitsbeleid. Hij helpt hen zelfs bij het indienen van het kandidaatsdossier voor de toekenning van de label.

Blijkbaar is dat meer dan wat wettelijk verplicht is. Er moeten inderdaad middelen worden ingezet met het oog op een strategie. Het ingevoerde bedrijfsplan moet worden aangevuld met een analyse van de geboekte vooruitgang enzovoort. Maar het is hoe dan ook niet gekoppeld aan een resultaatsverbintenis.

Dat is een beetje verwonderlijk omdat wij hier in Vlaanderen al veel langer bezig zijn met deze materie. Wij kennen het systeem van de diversiteitsplannen, waarbij ook projectontwikkelaars ter beschikking worden gesteld van organisaties en bedrijven. Men wordt ook gevraagd actieplannen op te stellen, waarbij zij de hulp krijgen van projectontwikkelaars. Maar in tegenstelling tot het federale niveau, waar men het label al krijgt bij de start, moet er bij ons een evaluatie zijn van het actieplan, moeten de resultaten bekend worden gemaakt en bekeken door de administratie. Pas na een positieve beoordeling wordt een subsidie van maximaal 10.000 euro toegekend. Ik dacht dat het globale budget dat de Vlaamse overheid voor deze diversiteitsplannen heeft vrijgemaakt 5 miljoen euro bedraagt.

Hoe dan ook stellen we vast dat de Vlaamse overheid strenger is en de lat hoger legt dan de federale overheid. Wij vragen meetbare acties, en er zijn streefcijfers ingevoerd. Er moeten concrete resultaten worden voorgelegd. Dit in tegenstelling met het federale niveau, waar de organisaties worden geselecteerd op basis van het actieplan.

Het Vlaamse beleid heeft ook een stevige juridische basis. Wij hebben met de Vlaamse Regering, de sociale partners en de vertegenwoordigers van de kansengroepen een vrij breed draagvlak. De doelstelling 'evenredige participatie tegen 2010' is duidelijk en er is een groeiscenario uitgestippeld om dat doel te bereiken.

Het is merkwaardig dat wij al jaren bezig zijn met die diversiteitsplannen en dat nu plots een federaal initiatief uit de lucht valt. Waarschijnlijk is dat er gekomen op initiatief van minister Dupont. Het wordt iets gelijkaardigs: er wordt ook een label gelanceerd en er wordt naast de projectontwikkelaars die in Vlaanderen al ter beschikking zijn gesteld een begeleider ter beschikking gesteld van de bedrijven. Het spreekt vanzelf dat er nogal wat reactie is gekomen. Niet alleen vanuit het bedrijfsleven maar ook vanuit de organisaties. Deze zaak is zeker niet duidelijk en transparant, en zal bij de bedrijven minstens verwarring kunnen stichten.

Vandaar ook enkele concrete vragen, mijnheer de minister. Heeft Vlaanderen meegewerkt aan dit initiatief? Wat is de bijdrage geweest van het Vlaamse Gewest aan de federale diversiteitslabel? Ik lees dat het gewest in 2005 betrokken was bij de interministeriële conferentie voor maatschappelijke integratie. Vindt u ook niet dat het diversiteitslabel haaks staat op het Vlaamse beleid, dat

trouwens strenger is dan het federale beleid? En, ten slotte, hoe moeten wij dat diversiteitslabel zien in het kader van het decreet inzake evenredige participatie?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, het diversiteitslabel is, zoals de heer Laurys heeft gezegd, een initiatief van de federale ministers Vanvelthoven en Dupont. Aan de hand van een vijftal experimenten, die eind maart werden afgesloten, kreeg dat label vorm. Beide ministers hebben nu de intentie om het definitief te installeren. Bij voorkeur hadden zij de gewesten betrokken bij dat label. Dat was hun bedoeling. Als Vlaams minister van Werk ben ik niet op dat voorstel ingegaan omdat het Vlaamse diversiteitsbeleid al zodanig is gevorderd, dat een dergelijk label geen enkele meerwaarde zou betekenen.

Dat neemt niet weg dat elk initiatief, dat streeft naar de evenredige participatie van kansengroepen en diversiteit, en dat de strijd tegen discriminatie aangaat, bewonderenswaardig is. Alleen vergt dit beleid een zeer consequente houding. Daarenboven vermijden we het best te allen tijde overlapping. Verwarring komt deze belangrijke maatschappelijke uitdaging niet ten goede.

Ook de drie Vlaamse werkgeversorganisaties, VKW, Voka en UNIZO, drongen er op aan dat Vlaanderen een duidelijke keuze zou maken. Daarenboven zien zij het label moeilijk verenigbaar met het protocol dat ik op 18 mei 2006 voor drie jaar afsloot met de werkgeversorganisaties, waarin deze met Jobkanaal en het ondernemersplatform Diversiteit een sterk engagement zijn aangegaan door een bijdrage te leveren aan de evenredige participatie van kansengroepen.

Mijn houding werd mede bepaald door het gegeven dat de diversiteitsplannen, waarvan er intussen al 2072 zijn opgestart, een sterk resultaatgericht karakter hebben. Het blijft een vrijwillig instrument voor bedrijven, maar wie instapt en gebruik maakt van de ondersteuning en subsidie, wordt gevraagd ambitieuze streefcijfers te bepalen. Deze aanpak werkt want de streefcijfers worden telkens ruim overschreden.

Daarnaast financieren wij enkel inspanningen van bedrijven indien de acties afgerond zijn. Het label daarentegen geeft al bij de intentie om er werk van te maken ondersteuning.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Dank u, mijnheer de minister, voor uw antwoord. Ik begrijp dat u niet onmiddellijk uw federale collega kunt verwijten dat hier overlappende maatregelen worden genomen. Maar dat sluit

niet uit dat de aanpak zeer diffuus is. Bedrijven worden nu geconfronteerd met twee verschillende initiatieven en moeten nog maar eens afwegen welke het makkelijkste is of waar er het meeste voordelen mee gepaard gaan.

Ik weet dat er contacten zijn geweest met het kabinet van minister Dupont, maar zijn antwoord was ook, zoals u het noemt, ‘une réponse de Normand’. “Wij leven nu eenmaal in een raar land en er worden labels toegekend op basis van nog te realiseren plannen”, zegt hij. “Elke inspanning is goed en we zullen wel zien. Binnen een jaar kan dit initiatief eventueel worden ingetrokken.” Dat is spijtig. We zijn al eens tussengekomen in verband met een federale tewerkstellingspremie die haaks stond op Vlaamse initiatieven. Dit pleit voor wat wij in ons programma stellen: de sociaaleconomische hefboomen worden het best in één hand verenigd, daar waar zij het kortst aansluiten bij de arbeidsrealiteit.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
